

CENA 150 Kč

Rodinný život

1/26
ROČNÍK
XXXVI.

TÉMA ČÍSLA
STŘET
GENERACÍ

**Tomáš
Holub**

Škrtá iluze a zachovává si ideály

**ARCHIV
ZDARMA**

PORADNA

Mladé generace
pod tlakem

ROZHOVOR

Cool rodič
bez záměru

PÁN BŮH ZAPLAŤ:

Páchat dobro



Archiv zdarma

Celoživotní rodinný sen se stal skutečností! Nyní mají předplatitelé přístup do celého archivu časopisu **za 36 let zdarma!** Více na str. 47.

rodinnyzivot.eu/archiv



Generation Gap

Víte, jak poznáte, že už jste staří? Tedy kromě spuštěného alarmu při odchodu z muzea a pohledu do občanky? Když vám přestávají říkat mladá paní (ale už jen „paní“) a většina lidí vám vyká.

Posunuji se ve školní jídelně ve frontě na oběd a prvňák za mnou stojící bezostyšně pronese: „Brzdíte provoz!“ Od jisté smrti umlácení táckem zachraňuje tohoto drzého floutka pouze můj strach z vězení a drsný školní řád, v němž je mimochodem i cosi o slušném chování žáků. Ale když to nemá z rodiny, těžko předěláte malého chuligána na gentlemana. Jak říkají Jiří Halda a Marek Herman, odborné duo na výchovu – co se nevychová do šesti let, to se už těžko převychová. Ale chápete to? Je to prvňák!! To za našich mladých let...

Tácek omlátím o kovový rošt a jdu naučit šestáky šít v ruce. Jenže – žádný z dvanáctiletých neumí uzel na konci nitě! „Chodíš do skautu?“ – „Jo.“ „A umíš liščí ocas, očko? Uzlovali jste?“ – „Nee...“ „Jak si zavazuješ tkaničky? Aha, vy nemáte tkaničky ani od školky...“ Po čtyřech hodinách většího či menšího utrpení umí celá třída zadní steh a mají krásně sešité modrotisky. (Skutečnost, že škola disponuje i šicími stroji, si nechám za odměnu na příště.)

„No že...“ je nejčastěji uvozená věta při kontaktu dítěte s učitelem. Ti, kteří neumějí komunikovat, na vás klidně zaklepu. Mají totiž mistrně vytrénované prsty z datlování do mobilních zařízení. Sešit po nich ale nepřečtete.

Ale teď konec nactiutrhaní generaci alfa a části generace Z.

Vrhají se totiž ke mně deváťáci a nabízejí chipsy různých příchutí. Ty s uzeným masem celkem ujdou. Sedmačky volají: „You look gorgeous!“ (to jako že jsem si vzala správný outfit) a osmáci se ptají, jak se mám. V pátek na dozoru u šaten skoro nikdo nezapomene popřát pěkný víkend.

Jupíí, tahle generace ještě není ztracená! Stačí, když se doučí poděkovat, poprosit a pozdravit. Zašit si knoflík už totiž umějí.

Zapsala generace X.

Generation gap = generační propast, která se projevuje mezi různými generacemi rozdílností a rozkoly v názorech, hodnotách a životním stylu, jež pramení z různých zkušeností a výchovy.

ŠÁRKA CHLUPOVÁ

Šéfredaktorka, výtvarnice a pedagožka, ilustrátorka knih, koordinátorka mezinárodních projektů; v redakci pracuje přes 25 let.

A photograph of a bishop, Tomáš Holub, in profile, wearing a pink zucchetto and a purple cassock. He is lighting a white candle on an altar. In the background, a large silver globe on a stand is visible. The text is overlaid on the left side of the image.

Tváří v tvář zlu i naději

**Rozhovor
s plzeňským biskupem
Tomášem Holubem**



Kdo jsem?



Už jste asi slyšeli/četli o generaci X, Y, Z atp. a dokonce víte, do které z nich patříte. Nedávno jsme realizovali projekt s dětmi (generace Z) o přeživších holokaustu (Tichá generace – narození 1925–1941) a děti se s nimi nemohly dlouho propojit. Až jsme zjistili, že jim děti jenom textovaly. Sociální pracovnice jim pak vysvětlovala, že této generaci musejí telefonovat, protože používají jiné dorozumívací kanály. Pro větší vhled do generací, ale i následujícího rozhovoru s expertkou na ně, přinášíme stručný přehled.

Typologie generací

Generace	Rozmezí narození	Typologie komunikace	Silné stránky (+)	Slabé stránky (-)	Základní hodnoty / kritéria
Baby Boomers	1946–1964	Osobní kontakt, telefon, formální e-mail	Loajalita, disciplína, zkušenost, pracovní morálka	Konzervativnost, menší flexibilita k novým technologiím	Stabilita, jistota, uznání za práci, tradice
Generace X	1965–1980	Kombinace osobní a elektronické komunikace (e-mail, telefon)	Samostatnost, adaptabilita, rovnováha mezi prací a životem	Skepticismus, obava z nejistoty	Nezávislost, rovnováha, efektivita, výsledek
Generace Y (Mileniálové)	1981–1996	Digitální komunikace (chat, sociální sítě, e-mail)	Kreativita, týmovost, otevřenost, flexibilita	Nízká loajalita, přetížení informacemi	Seberealizace, smysluplná práce, technologie, svoboda
Generace Z	1996–2010	Rychlá, vizuální a krátká komunikace (messengery, videa, emoji, TikTok)	Digitální gramotnost, multitasking, tolerance, inovativnost	Krátká pozornost, povrchnost, emoční nestabilita	Autenticita, diverzita, okamžitá zpětná vazba, flexibilita
Generace Alfa	2010–2025	Hlasové a multimediální kanály (AI asistenti, AR/VR, video)	Technologická intuice, kreativita, přirozený vztah k AI	Závislost na technologiích, nižší sociální dovednosti	Technologie, personalizace, zážitek, udržitelnost
Generace Beta (odhad)	2025–	Virtuální a imerzivní prostředí (metaverse, neuronové sítě)	Adaptace na AI, globální myšlení, environmentální uvědomění	Nízká odolnost vůči stresu, závislost na datech	Ekologie, empatie, propojení člověk-technologie, wellbeing

Trendy v komunikaci:

Boomers: preferují osobní kontakt a jistotu v komunikaci.

X a Y: přechod mezi osobní a digitální komunikací.

Z a Alfa: digitální domorodci – rychlá, vizuální, krátká forma.

Beta: očekává se komunikace v prostředí rozšířené reality a AI.



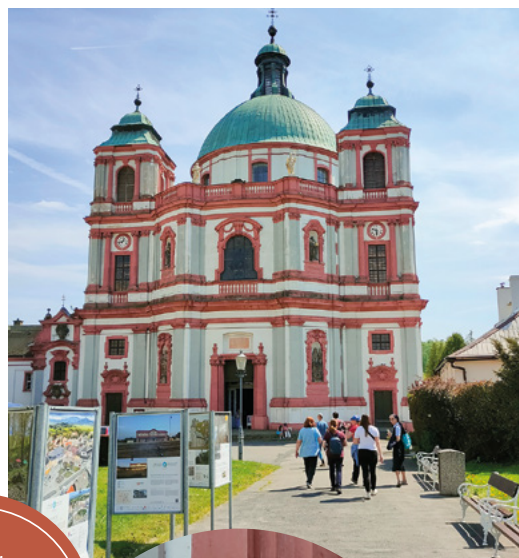
ŠÁRKA CHLUPOVÁ

Klášterní recepty

V této rubrice vám přinášíme nové recepty, které si můžete postupně zakládat do Rodinné kuchačky.

Z kuchyně Kongregace sester dominikánek

Recepty poskytla sestra Roberta Markéta Ševčíková, OP



Klášter dominikánek Jablonné v Podještědí



dominikanky.cz/jablonne-v-podjestedi

Jsme sestry dominikánky – řeholnice, které svůj život zasvětily Bohu.

Na cestě k Němu následujeme našeho zakladatele, svatého Dominika Guzmána. Duch svatý nám dává dary, abychom je nesměrovaly jen k sobě, ale nabízely je všem lidem.

Působíme nejen v různých místech České republiky, ale i v zahraničí. Svým životem kážeme víru nejen slovy, ale hlavně příkladem – modlitbou, obětí a svědectvím. Chceme být blízko lidem, naslouchat jim a být svědky naděje, kterou žijeme v Bohu.

Jedna z našich komunit působí v Jablonném v Podještědí, kde se nachází Poutní dům svaté Zdislavy. Přijímáme zde poutníky, nabízíme

ubytování a pořádáme rekolekce. Lidé u nás mohou trávit dovolenou nebo si odpočinout. Během letní sezóny, od května do října, je naše bazilika pravidelně otevřená a konají se pravidelné prohlídky (baziliky, krypty i místního kláštera). Po celý rok se u nás konají poutě z různých farností a také poutě rodin, nemocných a dalších zájemců.

Provozujeme zde Obchůdek svaté Zdislavy, kde nabízíme především klášterní produkty, které je možné zakoupit i na našem e-shopu.

zdislava.cz/klaster-2/centrum-pro-rodiny-svate-zdislavy/

Langoše

Suroviny:

- 1/2 kg hladké mouky
- 30–42 g (1 balíček) droždí
- 30 ml vlažného mléka
- 1/2 lžičky cukru
- 1/2 lžičky soli

Postup:

Vlažné mléko smícháme s cukrem a rozdrobíme do něj droždí. Kvásek necháme cca 5 min. vzejít v teple. Mouku osolíme a prosejeme do mísy, přidáme kvásek, vypracujeme těsto ručně nebo hnětačem. Hotové těsto necháme aspoň 30 min. kynout v teple. Pak těsto vyválíme na pomoučeném vále na 2 cm silný plát a sklenicí z něj vykrojíme větší kolečka, která necháme ještě 10 min. vykynout. Nebo vše vytvarujeme rukou. V pánvi rozpálíme vyšší vrstvu oleje (nejlépe ve fritéze). Nakynutá kolečka vytáhneme do stran a ihned smažíme v oleji dozlatova. Hotové langoše odkládáme na savý papír, abychom je zbavili přebytečného tuku, a doplňujeme vybranými surovinami – sýr, šunka, česnek, kečup, tatarka či marmeláda.



Travňáček

Chybí vám už zelená jarní travička?
Vytvořte si doma svého skřítko travňáčka!



BUDEME POTŘEBOVAT

- silonkovou ponožku
- hlínu • travní semena
- oči na nalepení
- tavnou pistoli
- pěnový papír
- skleničku

JAK NA TO

1. Silonku si natáhneme na skleničku, dáme tam přibližně lžičku hlíny a následně lžičku semínek. Pak přidáme zbytek hlíny, tak aby se hlavička udržela na skleničce.
2. Poté silonku zauzlujeme a tavnou pistolí nalepíme oči a pusku z pěnového papíru.

DOPORUČENÍ:

Skřítko postavte na okenní parapet, kde svítí sluníčko, a zalévejte minimálně jednou za dva dny.



VIDEONÁVOD

POCHLUBTE SE

Vypěstovali jste si svého travňáčka? Podělte se o své pěstební úspěchy a zašlete nám fotografie svého krasavce. Moc rádi je zveřejníme!



JAK SI S VÝROBKEM HRÁT?

Až vašemu travňáčkovi vyrostou vlásky, můžete si zahrát na kadeřníky a vyzkoušet všelijaké účesy.

Skřítko si můžete vyrobit i ze skořápky. Stačí hlína nebo vata, semínka (třeba řeřichy) a fixy na dokreslení obličeje.



MICHAELA CHOVANCOVÁ
Studentka pedagogiky, co zvládá internát, klavír i chaos velké rodiny kolem sebe.



Buvoli

Máme se sice stávat stále více lidmi, ale přesto si občas přeji, aby náš národ měl mnoho buvolů! Jistě právem očekáváme vysvětlení tohoto neobvyklého přání. Zde je:

Moudrostí buvola kefarského je – odejít v pravý čas. Když buvol zestárne (to je mu 12–13 let), najednou ho přestane bavit neustálé a nekonečné hlídání krav a stáda, jeho nekonečné splašené pobíhání sem a tam a plnění kravích požadavků. To se pak tři nebo čtyři samci seberou, odejdou od stáda do ústraní a vytvoří někde v buši, jako staří moudří pánové, buvolí komunitu. Žijí si stranou od ostatních buvolů, radují se ze slunce, trávy a vody. Vůbec už netouží po stádu, po vůdcovství a boji o prvenství.

Ing. Josef Vágner, legendární tvůrce královédvorské safari – četl jsem to v jednom zajímavém rozhovoru s ním – pozoroval takové buvolí býky pod Kilimandžárem. Byl tam les, kus buše a nedaleko jezero. Žili si tam stranou od všech buvolů, spoko-

jeně, a bylo na nich přímo vidět, jak se radují ze slunce, z trávy a vody.

Mnozí lidé nedokážou odejít v pravý čas, touží i na stará kolena po moci, vládnutí, drží se zuby nehty svého křesla, protože ani ve stáří nepochopili, že skutečný smysl života je ve věcech zcela prostých.

**Mnozí lidé
nedokážou odejít
v pravý čas.**

A přitom „starý buvol“ už by mohl mladému být především příkladem určitého nadhledu. S čím se mladý pachtí a nad čím se rmoutí, tomu se zkušený „buvol“ zasměje a s moudrým odstupem rozvážně situaci zhodnotí.

Starý buvol už má také na rozdíl od mladého čas – hodnotu, kterou dokáže naplnit, která mu neutíká skrz prsty, ale je moudře naplněna.

Moudrý starý buvol také ví, kam život směřuje, a proto si uvědomuje, že vlastně nestárne, ale zraje pro věčnost.

Kéž bychom měli národ buvolů! Národ, který pochopil buvolí filozofii! I v církevním společenství!



PROKOP SIOSTRZONEK

Benediktinský mnich a arcioopat
břevnovského kláštera.

Turistické značení trasy
Fisherman's trail



S rybáři po Portugalsku

Fisherman's trail neboli Rybářská stezka (také Rota Vicentina) je považována za jednu z nejkrásnějších dálkových tras v Evropě. Vede podél pobřeží Atlantického oceánu na jihozápadě Portugalska. Stezka začíná ve městě Sines a končí ve městečku Lagos na jihu Portugalska. Vychází na necelých 225 km a lze ji jít obousměrně. Já a moje dívčí parta jsme se na stezku vydaly z města Porto Covo s cílem ujít něco málo přes 100 km do města Aljezur. Stezka vede převážně po písčitéch cestách, takže byl terén občas trochu náročnější, ale i tak cesta opravdu stojí za to. Pět dní chodíte a užíváte si nádherné a dechberoucí výhledy na oceán.

BARBORA SKOVAJSOVÁ



Společná fotka na začátku
naší cesty (město Porto Covo)



Taková cesta s výhledem
nás čeká ještě 100 km



Západ slunce ve městečku
Zambujeira do Mar



Naznačená celková délka
naší trasy



Krásná kaplička, kterou
jsme potkaly po příchodu
do městečka Zambujeira do Mar



Bouřlivý oceán
po naší pravé straně